

Endevinalles

- Mel·leret, mel·leret, no te carnes i
s'aguant a dret. - El cauter.
- Mel·leret, mel·leret, té carnes i s'
aguant a dret. - El mort.
- Ix Peret molt fresquet
i es senta en un banyuet - El pool
- De tots els tanyans jo ve
i en tots els puertos m'encuentro,
desde la més vobra casa
hasta el palacio del Conde,
per més que sense importancia
tots me la volen donar
i al que em demana consell
sempre die la veritat. - L'espill
- Endevinalla nova: la pell dins
i la molla fora i la morella
- Dos mares i dos filles van a missa
en tres mantellines. - Aquella filla
i ueta, acó és, tres generacions.

En què li sembla - el Rei al pare?

(En que l'afaitem després de mort)

Què és lo primer que fa el capellà quan
puja a la trona? - Pes.

Una caixeta
molt tancadeta
que tots l'obriran
ningú tancarà. - L'ou.

Vin va i mort porta pa - El sarri.

Una cosa més alta que un pi
que no pot sostenir un mal garrafí.
(El forn).

Indeterminables

- 1.- Una cosa com un plat, que roda tot el mercat;
tic, tac, ja s'ha amagat. - La llumra.
- 2.- Un bancal molt ben llaurat, punta de vella no
li ha entrat. - La tenla.
- 3.- Una cosa com una bellota
que tota la casa retreta. - La llum del cresol.
- 4.- En la serra verdeta
i en la casa culetja. - La prauera.
- 5.- Un bolzillo redó
que s'obri i se tanca sense cordó. - Fer de ventre.
- 6.- Dalt d'un pi hi ha un molí
hi ha una canya
i ixen los bons a pasturar. - El cap.
- 7.- En la serra se cria ~~pi~~
i en la casa dona alegria. - La guitarra.
- 8.- Entre penya i penya
ix una malaqueria. - El pet.
- 9.- Una caseta plena de rabasetes
que ni son verdes ni rogets. - La boca.
- 10.- Redó i no és poma,
verit i no és xoliverit,
negre i no és pebre,
groc i no no és sabra,
te corona i no és capella. - Figa de pala.
- 11.- Mel-beret, mel-beret
no té canes i està dret. - El canter.
- 12.- Entre banc i banc
ix un fare manolant. - El pet.
- 13.- En l'horta se cria,
en l'horta esta,
te corona i no es capella. - La nyes pla.
- 14.- Tic, tic, a la parat
porta dal i bastonet. - L'hou calent.

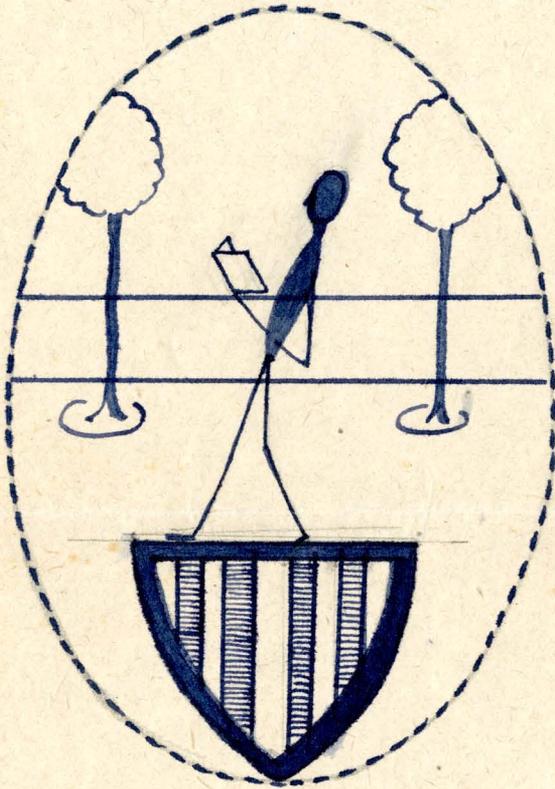

- 15 - Llarc, llarc, com un bendell;
redó, redó, com un garbell. - El pèn.
- 16 - Una agiela en una dent
crida a missa a tota la pent. - La campana.
- X 17 - Quina lletra posada davant d'un pet resul-
ta un nom? P. Pet.
- X 18 - Si apuntem un pet i un iaco, què resulta? - Petaco.
- 18 - Endevina endevinalla
¿quin animal pèn en la palla? - La gallina.
- 19 - Dos sardines i mitja a quinsset
i mig la sardina i mitja, ¿quant val? - X
- 20 - Endevina endevinalla
¿qu'és allò que figuren en palla? - L'ou.
- 21 - Pelut per fora, pelut per dins
s'alsa la cama i se fica dins - La calsa.
- 22 - Marit marit - anem al llit.
i farem allò - de l'atra nit.
Juntarem pelut en pelut
i taparem el foradet. - Tancar els ulls per a dormir.
- 23 - Penjoll penjava - serrut mirava
penjoll cala - serrut corria. - L'abellota i el cirdo.
- 24 - Una caixeta - molt ben enquinquilladeta
aquell que la desenquinquillará
for desenquinquillador será. - La magrana.
- 25 - Tres canes te Barrabás - tres canes i no te nas
tres canes i no te ulls - i tots los dies te que culs. -
- 26 - Dos viris - viris - dos viris - vares R. Els ferros del foc
un espantamos que, - i quatre fangades. - R. Sal bon.
- 27 - Tinc ales i no puc volar - tinc canes i no puc caminar -
i és tant el minjar que m' donen - que tot lo torne a entregar.
R. Batanta.

Biblioteca Infant

Volum IV

Veja's Folk-lore

Sabiduria Popular Infantil (Folk-lore)

col·lecció de Carles Salvador

Aquí tens, estimat i gentil infant, una xicoteta mostra de lo molt que tu ja saps: dos dotzenes de treballenques i altres dos d'endevinalles. Nues i altres s'han replegat ^{en} en diferents comarques de la nostra Pàtria Valenciana i te les ofereix per a que si alguna d'ells no la sàbies encara, la adrepenques i escampes entre els teus amiguets.

Es cosa simpàtica el dir a un company: — Escolta, amic; tu sàbies dir Un plat ple de pebre negre està?

I si el teu amic amic no ha eït dir enja-mai la tal cosa, al provar a dir-ho s'enjanyaria i hens ací el divertit entreteniment. Ademés, el exercici de frases de pronunciació difícil està molt indicat per a adquirir facilitat de paraula.

Alguns semblants podria dir-te referint-me a les endevinalles.

Bra, lo que deus fer és anotar-te la col·lecció del llibre este i a continuació escriure les que sàpies i vages deprenent. Un dia o altre podrà ser útil la teua replega de folk-lore.

Com pots veure, son tres les seccions d'este llibret. L'última que s'hi diu Figures geomètriques complicades no t'heu asustar puix les figures no son tan difícils

que no s' puguen dibuixar, tal com se in-
dica, a poc que se practiquen. III

I per últim, tinc de dir-te que, com a co-
ses replegades pels pobles no en tots se di-
uen les frases i enderivalls de la ma-
teixa manera sino que tenen variants di-
verses.

Tu dis. les i escriu. les com ho pronuncien
al teu poble que este és el consell que 't do-
na, estimat i gentil infant, qui te val ben
valencia ara i per sempre.

La Biblioteca Infant

Traballenguas

- 1.- Un plat prou pla ple de pebre ne-
gre està.
- 2.- Setze jutges mengen fetje fregit d'
un penjat.
- 3.- Esta botella té tap? Tap té. Té tap i
tapó? Tap i tapó té. Té tap, tapó i ta-
ponet? Tap, tapó i taponet té.
- 4.- Forats posats els pantalons de la panta-
loneria.
- 5.- El llironer l'han desllironejat
a llironades.
- 6.- Plou, pero plou poc.
- 7.- Pare, ja he tret l'aca. L'atra aca la
trac?
- 8.- Una porta rosegadica ~~plena de~~
plena de rosegadiconets,
qui la desarrosegadica?
El desarrosegadador
que la desarrosegadice

bon desavoregadiçador serà.

- 9.- En cap cap cap que deu deu deu sous.
- 10.- A mi siripicenti siripicuta pega una ratlla.
- 11.- L'home xicorrotin gasta poca capa. Fo que poca capa gasti poca capa pagui.
- 12.- Una ovella sedella, merella, llana-da, llamda, collerada i cornuda, cria un corder sedell, merell, llamat, llamut, collerat i cornut.
- 13.- Davera la porta del Calvari li ha un magraneret molt ben estisorejadet.
- 14.- Tens un cap que 'n cap cap cap lo que cap en eixecap.
- 15.- A pi xic banc no 'n cal; si cal dur-lo.
- 16.- Toni, com tinc tanta sang a les sine tinc son.
- 17.- Butri a un hort, a ^{redolosa} ~~la~~ collir codonys, codonys collits, a la punta dels dits.
- 18.- Mariola l'oli l'ol i no l'vol si no l'ol.

19.- Sac arnat, rem usat, cep i om.

20.- Una caixeta
molt ben enclinquilladeta,
quí la desenclinquillará?
El desenclinquillador
que la desenclinquille
bon desenclinquillador serà.

21.- Uní - d'òri - tèri - catèri - mata -
lavèri - viri - viriòn - còntales -
be - que dotze - ~~son~~ son. (1)

22.- El que roba una arroba de roba, no
roba l'arroba que roba la roba.

23.- Amb el dit xic he estripat un xec i va
fer ~~un~~^{xup} devall d'un xop.

24.- Dotze frases en una reixa se cartxotegen

(1) Se contenen amb los dits.

Endereinalles

- 1.- Una cosa com un plat
que roda tot el mercat
i tic, tac, ja s'ha amagat.
- 2.- Un bancal molt ben llaurat
punta de rella no li ha entrat.
- 3.- Una cosa com una bellota
que tota la casa retrota.
- 4.- En la serra verdeja
i en la casa culeja.
- 5.- Un bolsillo redó
que s'obri i se tanca sense cordó.
- 6.- Dalt d'un pi hi ha un moli,
hi ha un canyar
i ixen els bous a pasturar.
- 7.- En la serra se cria
i en la casa dona alegria.
- 8.- Entre penya i penya
ix una malaquenyia.

- 9.- Entre banc i banc
ix un frare marmolant.
- 10.- Una caseta plena de rabasetes
que ni son verdes ni rogetes.
- 11.- Redó i no és poma,
vert i no és xolibert,
negre i no és pebre,
groc i no és safrá,
té corona i no és capellá.
- 12.- Meleret, meleret
no te canes i está dret.
- 13.- En l'horta se cria,
en l'horta está,
té corona i no és capellá.
- 14.- Tic, tic a la paret;
porta sal i bastonet.
- 15.- Blarc, llarc com un budell;
redó, redó com un garbell.
- 16.- Una agüela en una dent
cria a missa a tota la gent.

17.- Endequina endequinalla,
qui és alló que figuren en palla?

18.- Endequina endequinalla,
quin animal ~~figuren en~~ ^{pon en la} palla?

19.- Peluda per fora
peluda per dins
s'alsa la coma
i se fica dins.

20.- Penjoll penjava
servut mirava
penjoll caia
servut corria.

21.- Una caixeta
molt ben encinquilladeta;
aquell que la desencinquillará
bon desencinquillador será.

22.- Tres cames te Barrabás,
tres cames i no te ~~uttes~~ nas,
tres cames i no te ulls
i tots los dies toca culs.

23.- Dos viris viris,
dos viris vares,
un espantamosques
i quatre fangades.

24. — Tinc ales i no puc volar,
cames i no puc caminar
i és tant el menjar que'm donen
que tot el torne a entregar.

(7)

~~Respostes~~

8

Respostes a les endèrminalles

- 1.- La lluna.
- 2.- La teulada.
- 3.- La llum del cresol.
- 4.- La granera.
- 5.- Fer de ventre.
- 6.- El cap.
- 7.- La guitarra.
- 8.- El pet.
- 9.- El pet.
- 10.- La boca.
- 11.- La figa de pala.
- 12.- El canter.
- 13.- La nyespla.
- 14.- L'hon calent.
- 15.- El pou.
- 16.- La campana.
- 17.- L'hon.
- 18.- La gallina.
- 19.- La calsa.
- 20.- La bellota i el cerdo.
- 21.- La magrana.
- 22.- Els ferros de quisar.
- 23.- El bon
- 24.- La taula de manjar.

Figures geomètriques
complicades

Les sis figures que requixen se po-
den dibuixar sense alzar la ploma
del paper i sense creuar ninguna
linia dibuixada.

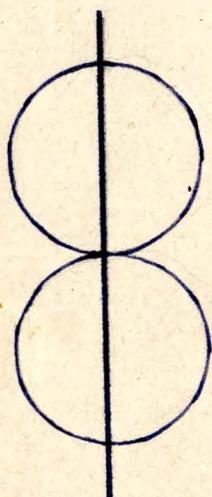

fig. 1^a

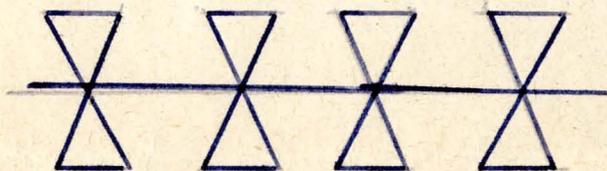

fig. 2

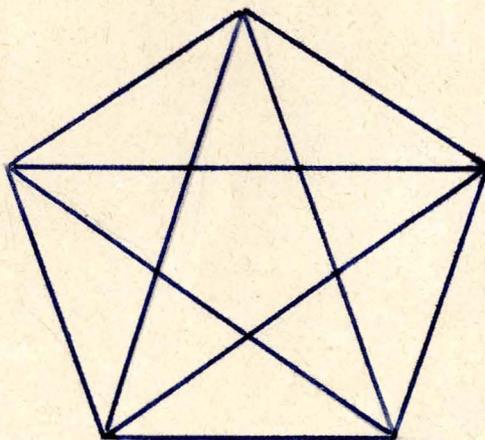

fig.

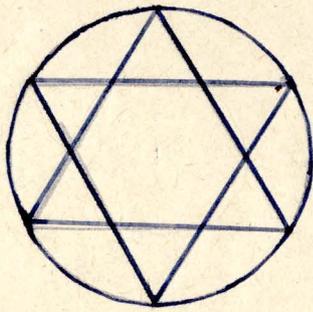

fig. 4

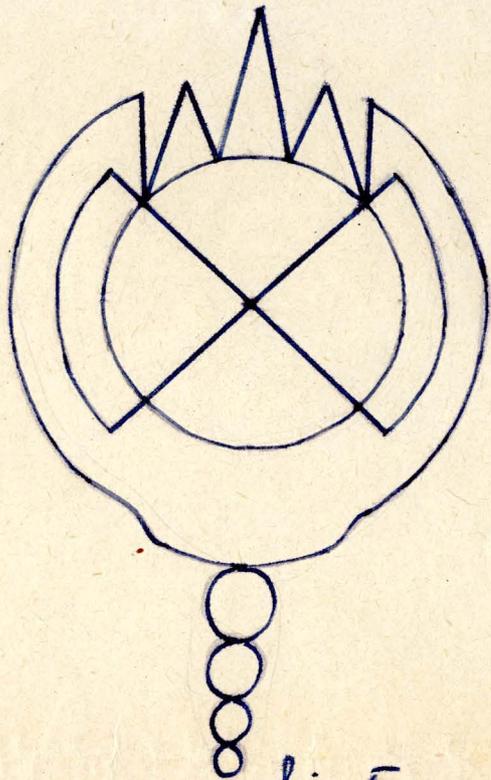

fig. 5

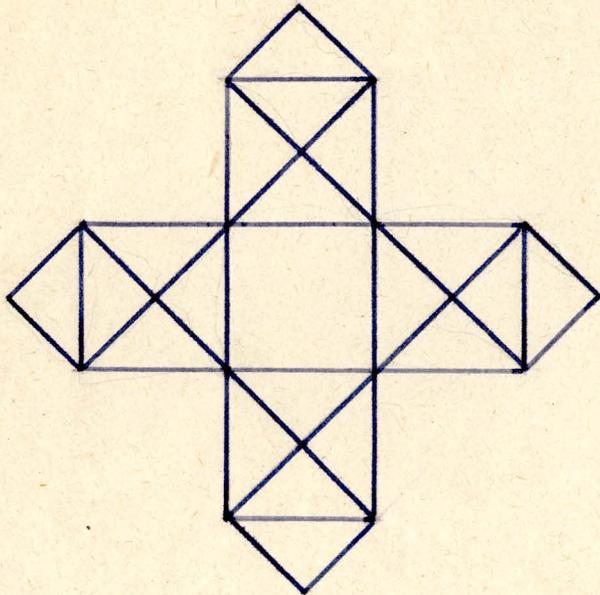

fig. 6.